

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a členov JUDr. Haralda Stiffela, JUDr. Milana Lipovského, JUDr. Petra Krajčoviča a JUDr. Juraja Majchráka, v trestnej veci proti obvineným **R. S. a R. P.**, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 T 12/99, pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Tr. zák. účinného do 30. novembra 1995, na neverejnom zasadnutí konanom 10. novembra 2008 v Bratislave o dovolaní obvineného R. P. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2006, sp. zn. 1 To 60/2005 rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného R. P. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 25. apríla 2005, sp. zn. 1 T 12/99 bol obvinený R. S. uznaný za vinného z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Tr. zák. a obvinený R. P. zo spáchania návodu na trestný čin vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. b), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Trestného zákona účinného do 30. novembra 1995 na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase od X. do X. v popoludňajších hodinách v D. L., časť J., okres B. - V. po predchádzajúcom navádzaní na usmrtenie poškodeného Ing. P. Š. zo strany R. P., prišli do bytu P. Š. v dome č. X. s tým, že ešte predtým od neho získali osobné motorové vozidlo zn. A. X. Š., ktoré predali a finančné prostriedky z tohto predaja vo výške 160 000 Sk si rozdelili pre svoju vlastnú potrebu. V uvedenom čase v krátkej dobe navštívili poškodeného v jeho byte celkom tri krát pričom, keď ho zastihli doma vošli k nemu do bytu, kde ho potom obžalovaný R. S. udrel päťou do oblasti krku, hrudníka a ďalších častí tela, čo viedlo k poraneniu krčných orgánov so zamedzením prístupu vzduchu do dýchacích ciest a bezprostrednej smrti. Počas tohto útoku

obžalovaný P., hoci vedel o tom, že obžalovaný S. poškodeného Ing. P. Š. usmrtil z bytu odišiel do denného baru, pričom v tom čase obžalovaný R. S. potom ako usmrtil poškodeného mŕtvolu položil do vane s vodou a z bytu odcudzil 2 400 Sk, 200 CHF, 50 ATS, retiazku zo žltého kovu, doklady od auta, kľúče a osobné veci poškodeného, ktoré si potom s obžalovaným R. P. rozdelili.

Obvinenému R. P. bol za to uložený podľa § 219 ods. 2 Tr. zák., účinného v čase spáchania skutku, trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradený do II. (druhej) nápravnovýchovnej skupiny. Obvinený R. S. bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere trinásť rokov, so zaradením na jeho výkon do tretej nápravnovýchovnej skupiny.

Obaja obvinení boli podľa § 228 ods. 1 Tr. por. zaviazaní uhradiť spoločne a nerozdielne poškodenej M. S. škodu vo výške 29 226 Sk.

Obaja obvinení podali proti tomuto rozsudku odvolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, uznesením z 23. augusta 2006, sp. zn. 1 To 60/2005 podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zamietol.

Proti citovanému uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podal dovolanie najprv sám, neskôr po poučení prostredníctvom obhajcu obvinený R. P.. Zákonná podmienka uvedená v § 373 ods. 1 Tr. por., podľa ktorej obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 Tr. por. môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu, bola teda splnená.

Mimoriadny opravný prostriedok, dovolanie, podané prostredníctvom obhajcu obvinený R. P. oprel o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, teda že právoplatné rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Obvinený v dovolaní poukázal na to, že z dokazovania v prípravnom konaní a najmä z priamej konfrontácie medzi ním a obvineným R. S. vyplýva, že pred smrťou poškodeného Ing. P. Š. nenavádzal obžalovaného S. na trestný čin vraždy, a preto jeho konanie nemôže byť kvalifikované tak ako je uvedené vo výrokovej časti odsudzujúceho rozhodnutia, najmä so zreteľom na skutočnosť, že obvinený R. S. sa mu zdôveril po vykonaní skutku s tým, že vykonal skutok kvalifikovaný podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Tr. zák. účinného do 30. novembra 1995. Argumentoval tým, že nebola dôsledne

zohľadnená, vo vzťahu k jeho osobe, zásada trestného práva vyplývajúca z prezumpcie nevin, „in dubio pro reo“ a súd mal pri skutkových pochybnostiach rozhodnúť v jeho prospech.

Obvinený R. P. ďalej v dovolaní namietol porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, resp. na rýchly a spravodlivý proces chránený článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom vzhľadom k výške trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený, nebola odsudzujúcim rozsudkom zohľadnená dĺžka trestného stíhania.

Obvinený prostredníctvom obhajcu neskôr doplnil uvedené dovolanie a v ňom poukazoval na ustanovenia § 2 ods. 5 a 6 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005, v ktorých bol, podľa jeho názoru, vo vzťahu k jeho osobe, porušený zákon, lebo prvostupňový súd, ani súd odvolací, nebrali dôsledne na zreteľ výsledky konfrontácie medzi ním a obvineným R. S. v prípravnom konaní, z ktorých malo vyplývať, že obvineného R. S. na skutok, pre ktorý bol obvinený R. S. uznaný za vinného, nenavádzal, a preto nemohol byť uznaný za vinného z návodu na trestný čin vraždy tak ako rozhodol prvostupňový súd a s čím sa odvolací súd stotožnil.

Obvinený poukazoval na to, že v priebehu trestného konania bola u neho viackrát menená právna kvalifikácia skutku, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie, že bol aj jedným z rozhodnutí oslobodený spod obžaloby a podľa jeho názoru je možné skutok, za ktorý bol trestne stíhaný kvalifikovať ako trestný čin nadržovania podľa § 166 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005.

Z uvedených dôvodov obvinený R. P. v dovolaní navrhol, aby odvolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že vyššie citovaným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2006, sp. zn. 1 To 60/2005 bol porušený zákon v jeho neprospech a vo vzťahu k jeho osobe aby boli obidve uvedené rozhodnutia podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušené a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázané prvostupňovému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol a po zrušení citovaných rozhodnutí aby vo vzťahu k otázke trvania väzby bolo rozhodnuté tak, že bude prepustený na slobodu.

Krajský prokurátor v Bratislave vo vyjadrení sa k podanému dovolaniu obvineného uviedol, že podľa jeho názoru nie sú splnené podmienky na vyslovenie prípustnosti dovolania z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., lebo úlohou dovolacieho súdu nie je preskúmavanie skutkových zistení, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené a v danom prípade právna kvalifikácia skutku ako návodu na trestný čin vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. b), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Tr. zák., ako aj uložený trest odňatia slobody v trvaní dvanásť rokov, so zaradením do druhej nápravno-výchovnej skupiny, u obvineného R. P. zodpovedajú zistenému skutkovému stavu. Preto navrhol podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací konštatuje, že dovolanie obvineného R. P. bolo podané proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená a z hľadiska tejto podmienky bolo prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok v zmysle § 370 ods. 1 Tr. por. podať a v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 2 Tr. por. Dovolací súd v päťčlennom senáte však zistil, že podané dovolanie je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu, podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

V predmetnom prípade dovolanie obvineného R. P. sa síce slovne opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., na ktorý poukazuje, ale v skutočnosti ide v jeho podstate o snahu obvineného, aby boli vykonané dôkazy vyhodnotené inak, než ako postupovali súdy prvého a druhého stupňa. Napokon z obsahu jeho odvolania je zrejmé, že sa domáhal vyslovenia porušenia zákona v jeho neprospech v ustanoveniach § 2 ods. 5 a 6 Tr. por. účinného v čase rozhodovania súdov. Takýto postup v rámci konania o mimoriadnom opravnom prostriedku, akým je dovolanie, nie je možný.

Dovolací súd nezistil naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Podľa vyššie uvedeného zákonného ustanovenia dovolanie možno podať len, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

Vychádzajúc z tejto procesnej úpravy dovolací súd skúma len to, či súdmi nižších stupňov zistený skutkový stav veci bol správne právne kvalifikovaný, teda či skutok napĺňa znaky skutkovej podstaty daného trestného činu, resp. či nedošlo k porušeniu iných ustanovení hmotnoprávneho charakteru.

V posudzovanej veci dovolacie námietky obvineného R. P. možno v podstate zhrnúť pod jeden spoločný argument spočívajúci v tom, že súdy na základe nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov nesprávne ustálili skutkový stav tak, že on navádzal obvineného R. S. na usmrtenie poškodeného Ing. P. Š., čo nie je pravdou a že to mala dokazovať konfrontácia medzi ním a obvineným R. S. v prípravnom konaní.

Treba zdôrazniť, s poukazom na príslušné zákonné ustanovenie, že správnosť skutkových záverov dovolací súd nemôže skúmať ani meniť. Je jeho povinnosťou vychádzať z prezumpcie, že v doterajšom konaní bol skutkový stav zistený úplne a správne.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb ako to plynie z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) až písm. l) Tr. por. Tento opravný prostriedok v trestnom konaní neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Trestné konanie je upravené tak, že ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, prípadne korigovať len odvolací súd.

Najvyšší súd, ako dovolací súd, nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Preto s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením dôkazov nie je možné vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Skutkový stav je pri rozhodovaní o dovolaní, opierajúcim sa o tento dovolací dôvod, posudzovaný len z toho hľadiska, či skutok bol správne právne posúdený.

V danom prípade skutková veta obsiahnutá vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa obsahuje v sebe vyjadrenie konania obvineného R. P. spočívajúce v navádzaní na usmrtenie poškodeného Ing. P. Š. a vyjadruje aj motiváciu tohto činu. Skutok tak ako bol zistený a ustálený súdom prvého stupňa, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, bolo možné posúdiť vo vzťahu k obvinenému R. P. ako návod na trestný čin vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. b), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Trestného zákona účinného v čase, keď došlo k spáchaniu trestného činu.

Námietky obvineného R. P., že v predchádzajúcich štádiách trestného konania došlo viackrát k zmene právnej kvalifikácie skutku v rozhodnutiach súdu, ktoré sa ho dotýkali, ba dokonca, že jedným z rozhodnutí bol oslobodený spod obžaloby, sú irelevantné.

V danej veci v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom Slovenskej republiky rozhodoval päťčlenný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a vo svojom rozsudku zo 14. decembra 1998, sp. zn. Tzo-V 1/98 vyslovil, že k oslobodeniu obvinených R. S. a R. P. rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 1998, sp. zn. 2 To 14/98 došlo v dôsledku porušenia zákona v ustanoveniach § 259 ods. 3 Tr. por. a § 226 písm. c) Tr. por., pričom bol zrušený vyššie citovaný oslobodzujúci rozsudok najvyššieho súdu. Zrušený bol aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave, z 12. decembra 1997, sp. zn. 1 T 13/96, ktorým bol obvinený R. P. spolu s obvineným R. S. uznaný za vinného v danej veci zo spolupáchateľstva trestného činu vraždy podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Tr. zák. účinného v čase keď sa skutok stal.

Päťčlenný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky už v tomto uvedenom rozsudku v rámci konania o sťažnosti pre porušenie zákona vyslovil svoj právny názor vymedzený podmienkou ustálenia skutkového stavu v novom konaní a naznačil, za akých okolností môže ísť o návod na trestný čin na rozdiel od spolupáchateľstva trestného činu, v danom prípade trestného činu vraždy. Bolo zrejmé už vtedy, že neprichádzalo do úvahy posúdenie konania obvineného R. P. len ako trestného činu nadržovania, z ktorého bol chybné uznaný za vinného prvotným rozsudkom v danej veci.

V terajšom konaní je smerodajné, že došlo k právoplatnému odsudzujúcemu rozsudku a to na základe takého ustáleného skutkového stavu, ktorý je možné u obvineného R. P. posudzovať ako návod na vyššie uvedený trestný čin. Skutok vyjadruje konanie obvineného R. P. už pred usmrtením poškodeného Ing. P. Š. a také konanie nemôže byť posúdené len ako trestný čin nadržovania podľa § 166 ods. 1 Tr. zák. ako naznačuje obvinený.

Danému trestnému činu obvineného R. P. zodpovedá aj primeraný trest. Tento bol uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby a dovolanie sa ani neopiera o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

Neobstojí ani námietka, že dĺžka konania do právoplatného ukončenia veci by sa mala výraznejšie zohľadniť vo výške trestu. Zo súdneho konania vedeného po zrušení oslobodzujúceho rozsudku v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona, je zrejmé, že napriek enormnej snahe prvostupňového súdu viesť konanie tak, aby bolo ukončené v primeranej lehote, aj obaja obvinení svojimi prístupmi ku konaniu, keď sa nezúčastňovali na viacerých nariadených úkonoch, ako aj bezdôvodnými námietkami voči súdu a pod. prispeli k tomu, že sa nemohlo trestné konanie ukončiť skôr.

Napokon treba ešte poznamenať, že s argumentmi obvineného R. P. k vykonaným dôkazom, ich hodnoteniu a skutkovým zisteniam sa vyrovnal odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Súčasná argumentácia obvineného v dovolaní, dotýkajúca sa skutkových zistení, je mimo rámca dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., lebo sa neopiera o právne námietky, ktoré by zdôvodňovali, prečo ustálený skutok nemal byť právne kvalifikovaný tak ako bol kvalifikovaný

súdom prvého stupňa a potvrdený odvolacím súdom. Námietky obvineného R. P. tak vecne nezodpovedajú zákonnému vymedzeniu použitého dovolacieho dôvodu.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nie je daný, rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 10. novembra 2008

Za správnosť vyhotovenia: Sláva Drgoňová

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu: